

Beantwoording vragen vragenhalftuurtje

Fractie: PvdA GroenLinks Twenterand

Onderwerp: Brief GS over Kanaal Almelo De Haandrik en raadsinformatie brief van 28 september

Datum: 1 oktober 2024

Beantwoording: mondeling, naderhand schriftelijk

Een noot vooraf aan de beantwoording,
Waren wij verrast? Ja wij waren verrast. De inhoud van het persbericht en de statenbrief waren anders en heftiger dan in eerste instantie aan ons gepresenteerd. In het uitgaan van een persbericht was op het allerlaatste moment kenbaar gemaakt, waarvan de impact niet uit de berichtgeving kon worden opgemaakt. Wij hebben onmiddellijk verzocht om bestuurlijk overleg op korte termijn en inmiddels heeft dat plaatsgevonden. Ook op ambtelijk niveau is er nauw contact, zowel met de provincie als met de andere gemeenten. De heftigheid van het persbericht is inmiddels enigszins ontkracht en er is uitleg gegeven over maatregelen die in de loop van de tijd genomen moeten worden. Ook heeft de provincie zich gerealiseerd dat de communicatie niet naar wens is verlopen en daar beterschap in beloofd.

1. In de raadsinformatie brief geeft u aan dat u verrast was door de perspublicatie van de Provincie Overijssel. Waarom was u verrast? Het was u toch al langer bekend dat de keringen van het Kanaal Almelo De Haandrik niet goed waren?

Zie ook de raadsbrief van 01-10-2024 verstrekt zaterdag 28-09-2024. Wij waren op de hoogte van een grotere beheeropgave. In het persbericht en in de publicaties wordt bericht over 'een groot deel van de oevers voldoet niet meer aan de constructieve norm en is snel aan onderhoud toe' en 'op veel plekken is de oever instabiel'. Dit heeft een veel grotere impact als de term 'grotere beheeropgave'.

2. In de brief van GS aan PS staat dat voorafgaand aan de brief en perspublicatie er contact is geweest met de gemeenten en de Stichting Kant nog Wal (citaat: "Deze partners zijn ook vooraf betrokken bij het schrijven van deze brief en de brief is vooraf gedeeld met de gemeenten). Met andere woorden de gemeente was op de hoogte. Is dit juist? Dan kunt u toch niet verrast zijn?

Wij waren op de hoogte van en hebben ons commentaar mogen geven op voor ons 1^e-concept statenbrief. Dit hebben wij ook met u gecommuniceerd in de raadsbrief 'wij waren op de hoogte van een brief in voorbereiding aan de staten over een grotere

beheeropgave. Wij konden u niet eerder informeren, omdat de brief eerst met de staten moest worden gedeeld'.

We hebben de definitieve statenbrief op dezelfde tijd als u ontvangen, de definitieve statenbrief wijkt af van het eerst verstrekte concept.

Het persbericht is met de term 'instabiele oevers' en 'We vragen de gemeentes om op korte termijn een aantal maatregelen in te stellen etc' meer impactvol dan de statenbrief doet vermoeden.

3. Of gaat het hier om een eenzijdige actie van de Provincie Overijssel op een "vrijdagmiddag?"

De provincie is vooraf met ons in contact geweest over de grotere beheeropgave, zowel een melding in het ambtelijk overleg als het delen van het 1e concept statenbrief. Op donderdag 26/9 om 10:52 hebben we een mail gekregen met deze inhoud: De Statenbrief gaat morgen de deur uit, hier ontkomen we niet aan. Omdat in deze brief veel informatie zit die kanaalbewoners ook aangaat, koppelen we aan deze brief een persbericht. In dit persbericht proberen we in makkelijke taal uitleg te geven over de Statenbrief. Een vergelijkbaar bericht verspreiden we onder de mensen die zich ingeschreven hebben voor de nieuwsbrief 'Werkzaamheden KAdH'. Voorafgaand aan de publicatie van het persbericht, is dat niet met ons gedeeld.

4. Zijn er afspraken gemaakt tussen de Provincie en de gemeenten en de Stichting over de wijze waarop er zou worden gecommuniceerd? Zo, ja welke afspraken zijn hierover gemaakt?

Zie ook de raadsbrief, 2e alinea van de kernboodschap. Er zijn door de Provincie, de gemeenten en de Stichting mbt de grotere beheeropgave geen afspraken gemaakt over de wijze waarop er zou worden gecommuniceerd. Naar onze communicatieadviseurs is er een conceptbrief gecommuniceerd waar veel commentaar op is gegeven. Daarna heeft men gekozen voor een persbericht. Dit is zonder medeweten van de gemeenten gebeurd behoudens hetgeen bij de beantwoording van vraag 3 is vermeld.

5. Vindt u ook niet dat nadat de brief van GS was verstuurd naar de Provinciale Staten eerst de inwoners geïnformeerd hadden moeten worden, vervolgens de gemeenten en daarna pas een persbericht had moeten worden? Is dit niet een verkeerde volgorde van communiceren?

Dit is een keuze van de provincie. Omdat een statenbrief ook gelijk openbaar is en omdat de bewonersbrief nog niet definitief was is gekozen voor deze werkwijze.

6. En als de brief van GS met u vooraf gedeeld is (pagina 5 1ste alinea) waarom heeft u niet, gezien de impact van de brief, de raad geïnformeerd?

Ook hierover hebben wij u geïnformeerd in de raadsbrief: Wij konden u niet eerder informeren, omdat de brief eerst met de Staten moest worden gedeeld. Het had ook onze voorkeur gehad dat wij met het informeren van de Staten ook gelijk u hadden kunnen informeren of eerder onder embargo. Dat kon weer niet omdat de statenleden nog niet waren geïnformeerd. Daarnaast was er in 1^e instantie alleen een grotere beheeropgave aangekondigd met niet een dergelijke grote impact als uiteindelijk in het persbericht is terechtgekomen.

7. Bent u het met de PvdA GroenLinks eens dat dit weer “een klap in het gezicht is van de aanwonenden?” En dat deze informatie en bevindingen niet bijdraagt aan het herstel van vertrouwen?

Eens, in zoverre, we kunnen ons voorstellen en leven hierin mee dat dit grote ontsteltenis geeft. Dat geldt overigens ook voor ons college en voor ons ambtenarenapparaat, niet alleen voor ons maar ook voor de andere gemeenten.

8. De Provincie Overijssel wil op een participatieve manier een verkenning uitvoeren naar toekomstscenario's voor het Kanaal Almelo De Haandrik en wil hierbij alle stakeholders betrekken. Een mooie zin, maar wordt het niet tijd de bewoners en gemeenten hier het initiatief toe nemen? Zij wonen, werken en leven tenslotte langs het kanaal en moet hier niet veel meer naar geluisterd worden?

Het kanaal is van de provincie en zij is verantwoordelijk voor het onderhoud, beheer en goed gebruik ervan. Zij neemt in het beheer en gebruik zowel gemeente als aanwonenden in participatie mee. Het kan niet dat de gemeente gaat bepalen welke functie het kanaal moet gaan hebben gezien het provinciale karakter. De toezegging die de Provincie doet, verkenning met participatie, is de goede weg.

9. Hoe beoordeelt het college de volgende zin uit de brief van GS aan de PS op pagina 3: “Onderhoud aan constructies langs het kanaal zitten voor het grootste gedeelte onder water en zijn hierdoor minder zichtbaar. Dit heeft een rol gespeeld in de aandacht die het kanaal gehad heeft in het beheer. Ook speelt mee dat er vanuit de bestaande beheercapaciteit veel inzet naar de schadeproblematiek is gegaan.” Dit kan toch niet waar zijn! Geen aandacht geven aan een risicogebied en ook nog stellen dat er minder aandacht is omdat men met het schade herstel bezig is!

Eens, het verbaast ons ook. Wij zijn met de provincie in gesprek of dit al niet eerder is gesignaleerd. Dit onderzoek gaf nog niet de waarschuwing die een blijkbaar recent onderzoek wel heeft gegeven.

10. Is het u bekend dat er al in 2018 onderzoek is geweest door Antea (en ook daarna anderen) over de staat van de damwanden en dat toen al bekend was dat deze slecht waren?

Wij zijn niet op de hoogte van deze rapporten. Rapporten hebben er niet toe geleid dat we een hoger waarschuwingssignaal hebben afgegeven dan altijd is gebeurd.

11. Was (is) de gemeente op de hoogte van het verzoek van de Provincie om voorzorgsmaatregelen te nemen, zoals verlagen van de snelheid en beperken van het zwaardere verkeer?

Daar waren wij tot vrijdag niet van op de hoogte. Het heeft ons ook onaangenaam verrast en we moeten hierover nog spreken met de provincie.

12. Nu al constateren wij dat een aantal schepen structureel te hard varen door het Kanaal Almelo De Haandrik en de huidige constructie ontoereikend is voor borgen van de veiligheid van wegen en de woningen. Moet niet nu al direct er een verbod komen op het zwaardere vrachtverkeer (700 ton) door het Kanaal Almelo De Haandrik?

De schepen tot 700 ton veroorzaken niet de oeverinstabiliteit. Dat doen de verzwakte damwandconstructies.. Wat betreft het structureel te hard varen, er is een wet (of een verordening), die bepaalt hoe hard er gevaren mag worden. Dit moet gehandhaafd worden.

13. Is er al een plan van aanpak gemaakt voor het realiseren van de veiligheid rondom het kanaal door het College en zo, ja wat zijn dan die maatregelen en wat zijn hiervan de kosten?

Er is nog geen plan van aanpak. De informatie is nog maar zeer kort bij ons binnen. Er moet eerst gesproken worden of de veiligheidsmaatregelen uit het persbericht getroffen moeten worden. Dit heeft implementatietijd nodig. De definitieve statenbrief spreekt over een calamiteitenplan, dat plan is niet met ons gedeeld. We hebben gevraagd om het plan met ons te delen.

14. Gezien het feit dat het gaat om achterstallig onderhoud wordt dan de rekening ook neergelegd bij de Provincie van alle schade aan de infrastructuur omdat de Provincie Overijssel hiervoor verantwoordelijk is?

Hier zal over gesproken moeten worden. Daarnaast blijft dat elke overheid zijn eigen verantwoordelijkheid moet nemen.

15. Bent u het met de PvdA GroenLinks eens dat op basis van deze door de Provincie gegeven informatie het steeds duidelijker wordt dat de schade die er is aan alle woningen langs het Kanaal Almelo De Haandrik, maar ook aan de infrastructuur (wegen en fietspaden) veroorzaakt is door werkzaamheden door de Provincie Overijssel aan het Kanaal Almelo De Haandrik en nog eens verergerd wordt door achterstallig onderhoud door diezelfde Provincie? (Zie hiervoor ook de uitkomsten van het rapport Crux, de begeleidingscommissie van het 2e rapport Deltarus).

Wij zijn van mening dat de schade die er is aan de woningen langs het Kanaal Almelo-De Haandrik het gevolg zijn van de werkzaamheden aan het kanaal. De huidige bevindingen van de grotere beheeropgave geven ons wel een grotere zorg. We sturen de provincie er op aan zeer zorgvuldig om te gaan met maatregelen en een herstelplan. Dit betreft ook voorzieningen die verricht moeten worden aan de woningen en aan onze infrastructuur.

16. Tot slot bent u bereid om namens de inwoners uit Twenterand en die wonen langs het Kanaal Almelo De Haadrik, niet alleen maar te gaan overleggen en af te stemmen met de Provincie, maar het initiatief (samen met de andere gemeenten) naar zich toetrekt en een plan van aanpak maakt voor het gebied langs het Kanaal Almelo De Haadndrik dat toekomst bestendig is?

Wij hebben met de andere gemeenten sterk aangestuurd op bestuurlijk en ambtelijk overleg om te komen tot een goed constructief plan om de toekomstbestendigheid van het gebied te waarborgen en om schade te voorkomen.